

หลักสูตรอาชีพ การทำผ้ามัดย้อม จำนวน ๕ ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

ความเป็นมา

ตามนโยบาย กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีนโยบายมุ่งเน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืนโดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพการมีงานทำใน ๕ กลุ่มอาชีพประกอบด้วย อาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์กลุ่มอำนวยการและอาชีพ เฉพาะทางที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความสามารถ เจตคติที่ดี ต่อการประกอบอาชีพและทักษะที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการสร้างรายได้

ศกร.ตำบลโสธร จึงได้จัดทำโครงการการทำผ้ามัดย้อม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลโสธร ได้เรียนรู้วิธีการ ขั้นตอน และเทคนิคที่ถูกต้อง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเสริมสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจการผลิตสินค้า ตลอดจนนำไปประกอบอาชีพใหม่ ต่อยอดอาชีพเดิม เพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวต่อไป

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพ ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพการทำผ้ามัดย้อม
- เพื่อพัฒนาด้านอาชีพให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- เพื่อให้มีความรู้ด้านการบริหารจัดการต้นทุน และการกำหนดราคาขาย
- เพื่อให้มีความรู้ด้านการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าการประชาสัมพันธ์ และเทคนิคการบริหารจัดการกลุ่ม การวางแผนด้านการตลาด

เป้าหมาย

- ผู้ไม่มีอาชีพ
- ผู้มีอาชีพต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

หลักสูตรการพัฒนาอาชีพระยะสั้น(กลุ่มสนใจไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๕ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๑ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๔ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร การทำผ้ามัดย้อม

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	อุปกรณ์การทำผ้ามัดย้อม	- มีความรู้ ความเข้าใจและเตรียมวัสดุอุปกรณ์ผ้ามัดย้อมได้	อุปกรณ์ผ้ามัดย้อม - ผ้ามีสลิ้น ๑๒ เมตร - สีย้อมเย็น ๔ กระปุก - ซิลิเกต ๑ ขวด - ถุงพลาสติก ๑ มัด - หนัวยาง ๑ ถุง - เชือกฟาง ๑ ม้วน - น้ำสะอาด ๔ ขวด - กรรไกร ๕ อัน - กะละมัง ๔ ใบ วัสดุการทำผ้ามัดย้อม - ผ้ามีสลิ้น ๑๒ เมตร - สีย้อมเย็น ๔ กระปุก - ซิลิเกต ๑ ขวด - ถุงพลาสติก ๑ มัด - หนัวยาง ๑ ถุง - เชือกฟาง ๑ ม้วน - น้ำสะอาด ๔ ขวด - กรรไกร ๕ อัน - กะละมัง ๔ ใบ	- วิทยาการบรรยาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผ้ามัดย้อมและเทคนิคการเลือกใช้วัสดุในการทำผ้ามัดย้อม - วิทยาการบรรยายขั้นตอนและเทคนิคการทำผ้ามัดย้อมแต่ละขั้นตอน	๓๐ นาที	-

๒	<p>วิธีการทำ ผ้ามัดย้อม</p>	<p>- เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้พื้นฐาน ด้านการทำ ผ้ามัดย้อม -สามารถทำ ผ้ามัดย้อมได้</p>	<p>- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ และอุปกรณ์ - ความรู้พื้นฐานและเทคนิค การทำผ้ามัดย้อม - ปฏิบัติการการทำผ้ามัดย้อม</p> <p>ขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม</p> <p>- เตรียมผ้าที่จะทำการย้อม ในการเตรียมผ้าที่จะย้อมถือ ว่ามีความสำคัญมาก เพราะถ้า เตรียมผ้าไม่ดีอาจจะทำให้ ย้อมสีไม่ติด หรือ ติดแล้วไม่ เข้มสดสวยงามที่เราต้องการ ควรนำผ้ามาซัก ด้วย ผงซักฟอกก่อน ถ้าผ้ามีความ แข็งกระด้างมาก ก็ควรมีการ นำผ้าไปต้ม กับผงซักฟอก ใช้ เวลาประมาณ ๓๐ นาที แล้ว ก็นำผ้าไปซักต่อด้วยขั้นตอน ปกติ ถ้าเป็นผ้าที่แห้ง ให้นำไป ชโลมน้ำพอมานิด ๆ เพื่อให้สี วิ่งกระจายดีขึ้น เมื่อซักเสร็จ แล้วบิดผ้าให้หมาด ๆ</p> <p>วิธีทำลายผ้ามัดย้อม</p> <p>- เริ่มด้วยการปูผ้าให้ราบกับ พื้นเพื่อต่อการทำลายผ้า - หลังจากนั้นขยี้ผ้าจาก ปลายผ้าจนเป็นก้อน - จากนั้นรัดด้วยหนังยางเส้น เล็ก วงใหญ่ให้รัดเพื่อให้เป็น ลายที่เราต้องการ และเพื่อให้ ผ้าแน่นทุกมุม</p> <p>ขั้นตอนการผสมสี</p> <p>- เตรียมน้ำสะอาดสำหรับสี ย้อมผ้า ๑ ช้อนชา เทลงไปใน กะละมังที่จะใช้ย้อม - ใส่เกลือ ๕ ช้อนตวง สำหรับปริมาณสีย้อมผ้า ๑ ช้อน ลงไปในภาชนะที่จะใช้</p>	<p>- วิทยากรให้ ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ตามขั้นตอนการ ทำผ้ามัดย้อม พร้อมกับการตอบ ข้อสงสัยระหว่าง การเรียนการสอน</p>	-	๔ ชั่วโมง
---	---------------------------------	---	--	---	---	-----------

			<p>ย้อม คนให้ละลาย อย่าให้ตกตะกอน ผสมสีให้เข้ากัน หลังจากนั้นเทลงในภาชนะที่จะใช้ย้อม</p> <p>- เมื่อผสมสีและมัดผ้าตามลายที่เราต้องการแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการเทสีลงบนผ้าที่เรามัดไว้ สำหรับการย้อมแบบหลายสี ให้ทำการหยอดสีโดยใช้ขวดพลาสติกปลายแหลมหยอดทีละสี จนครบทุกด้าน</p> <p>- เมื่อย้อมครบทุกด้านแล้ว จะต้องห่อด้วยพลาสติกทิ้งไว้ ล้างสีส่วนเกินออก และซักสามารถแกะหนังยางออกได้เลย แล้วนำไปล้างน้ำเปล่า จนกว่าน้ำล้างจะใส เมื่อน้ำใสแล้วให้นำผ้าไปซักด้วยน้ำยาล้างจาน เพื่อไม่ให้สีลอก</p> <p>- ตากให้แห้งและควรตากในที่ร่ม เมื่อทำการซักรับน้ำยาล้างจาน เรียบร้อยแล้วให้นำไปตากในที่ร่ม เมื่อแห้งแล้วให้เก็บผ้านำซักรตามปกติได้</p>			
๓	การจัดการและการจำหน่าย	- แสวงหาเทคนิคการจัดการและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และการมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ	- การจัดการและการจำหน่าย - การบรรจุภัณฑ์ - การเลือกทำเล / การจำหน่าย - คุณธรรมในการประกอบอาชีพ - ส่งเสริมการตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย	- วิทยากรบรรยายเทคนิคการทำบรรจุภัณฑ์เพื่อให้เกิดเอกลักษณ์และเป็นที่สนใจของผู้ซื้อมากขึ้น รวมถึงสอดแทรกคุณธรรมในการประกอบอาชีพ	๓๐ นาที	-
					๑ ชั่วโมง	๔ ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้ หลักสูตรผ้ามัดย้อม
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน
๓. เนื้อหาวิชาผ้ามัดย้อม
๔. ใบความรู้เรื่องผ้ามัดย้อม
๕. พบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๖. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ เช่น กรรไกร กะละมัง ฯลฯ

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานการปฏิบัติระหว่างเรียนความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. ต้องมีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐